www.svoboda-news.com

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 292. Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 16. грудня, 1927.

VOL. XXXV. No. 292. Jersey City, N. J., Friday, December 16, 1927. THREE CENTS.

THE LIBRARY OF THE DEC 20 1927 UNIVERSITY OF ILLINOIS

ЛИНДБЕРҐ ПРИЇХАВ ДО МЕКСИКА

ОПІЗНИВСЯ ЧЕРЕЗ 3 ГОДИНИ В МРАЦІ.

МЕКСИКО, 14. грудня. — По 27 годинах лету американський летун полковник Чарлз Линдберґ прилетів нині до Мексика як представник американського уряду.

На великій площі ждали його сотки тисячів народа. Серед його були й урядники держави зі самим президентом Каєсем на чолі. Коли минув час, у який Линдберґ мав приїхати, то вся велика товпа стала сильно непокоїтися, але ждала далі. Коли літак появився з кілька-годинним опізненням, товпа перейшла в чисте божевілля з одушевлення.

Серед сього, однак, піднесення відразу було слідно ріжницю між товпою Парижа а товпою Мексика. Коли в Франції всі кинулися роздирати літак, щоби дістати для себе особисто памятку з лету, то Мексиканці підняли літак на плечі та в параді занесли його до гангару.

Висівши на землю, Линдберґ оповів, що він згубив був дорогу серед густої мраки. Блукав через три години, і вже збирала його охота висісти на землю, щоби довідатися, де він находиться, коли побачив місто з фабриками й зелізничою стацією, і з положення міста пізнав, де він находиться.

По офіціяльних привитаннях, серед котрих президент Мексика романським звичаєм розцілувався з гостем, Линдберґа взято парадним походом до гостинниці.

ЗНОВА ПОЖАР КАТОЛИЦЬКОГО СИРОТИНЦЯ.

МОЖЕ ПВ СОТКИ ДІТИЙ ЗГИНУЛО В ОГНИ В КВІБЕКУ.

КВІБЕК, Канада, 14. грудня. — Тут згорів католицький сиротинець св. Карла. У пожарі згинуло від 35 до 50 дітий, у віці від 5 до 16 літ.

Ціла справа ще й досі оточена великою тайною. Знати тільки, що пожар вибух у ночі, в спальнях для хлопців на другому поверсі. Догадуються, що пожар почався в сутеренях, але відкрили його аж тоді, як він дістався вже до другого поверха.

В сиротинци жили не тільки сироти, але й діти, що мають родичів.

СЛІДСТВО В СПРАВІ МЕКСИКАНСЬКИХ ХАБАРІВ ПОЧАЛОСЯ.

ГЕРСТ ПЕРШИМ СВІДКОМ.

ВАШИНҐТОН, 14. грудня. — Першим свідком перед сенатовим комітетом, що має розслідити, на скільки є правди в статтях ґазет Герста, що мовляв мексиканський уряд підплачував для роблення собі опінії ріжних американських політиків і ґазетярів, буде самий Вилем Рендолф Герст, видавець ґазет, у яких сі статті появилися.

Тижневик Нейшен, що виходить у Ню Йорку, подав у своїм послідним виданню публичний визов Герстови за поміщене в своїх ґазетах документу, що мав нібито доказувати, що одна ґазета дістала хабара від мексиканського уряду за прихильне відношення до уряду. Сею ґазетою малаби бути Нейшен, однак імя сеї ґазети з документу витерто так, що в ґазетах Герста був поданий документ без імени обжалуваної ґазети. Нейшен закидує, що того рода поступоване є нечесне: коли Герст уже хотів обжалувати ґазету Нейшен, то повинен се зробити відтверто.

ОКЛАГОМСЬКИЙ СЕНАТ СКЛАДАЄ СУД НАД ҐУБЕРНАТОРОМ.

ОКЛАГОМА СИТІ, Оклагома, 14. грудня. — Стейтовий сенат зібрався на суд, щоби судити стейтового ґубернатора Джансона за надужиття урядової влади.

З ґубернатором мають судити також найвисшого суддю стейту, і тому сей відмовився проводити розправою сенату, як се він мавби зробити після стейтової конституції.

Війска далі стоять довкола капітолю та не пускають до нього послів і сенаторів, а сенатори збираються на наради поза капітолем.

СТУДЕНТ БАНДИТОМ.

ВИЧИТА, Канзас, 14. грудня. — У місцевій вязниці сидить тепер підозрілий за розбійничий напад 23-літний Джан Айерз, студент колеґії Савт-вестерн у місті Винфілді. Мав він напасти на місцевий театр та обрабувати театральну касу на 190 долярів. Зрадити його мав шофер, що відвозив його на рабунок. Коли Айерза арештовано, при ньому найдено якраз 190 долярів. Батько арештованого є провідником у місті Арґонії в сьому стейті.

ВЕРТАЮТЬ ДЕЛЕҐАЦІЇ З РОСІЇ.

НЮ ЙОРК, 14. грудня. — На кораблі Беренґарії приїхали нині з Европи дві американські делеґації, що вибралися були в подорож до Росії.

Одна делеґація представляла ріжні жіночі організації та товариство для праці між Муринами. Членкині сеї делеґації хвалили собі Росію за те, що вона піднесла права жінок на високий уровень.

У другій делеґації були представники кількох американських робітничих юній. Вони говорили, що робітникам в Росії не ведеться так добре, як робітникам в Америці, але зате зорґанізовані робітники мають більше сили, як в Америці.

БУДУТЬ РОЗСЛІДЖУВАТИ ПІДБІГУНОВІ ПОБЕРЕЖА.

БЕРЛІН, 13. грудня. — Німецький часопис Найє Берлінер Цайтунґ доносить що в квітні вибереться з Гамбурґа німецька наукова експедиція до підбігунових околиць. Згадана експедиція буде розслідувати північні побережа Норвеґії, Росії й Сибіру. Експедиція проведе у підбігунових околицях 18 місяців. Вона вибереться спеціяльними санками, які саме тепер викінчують для неї. В експедиції візьме участь 6 людей, які полишаться через 6 місяців у північнім Сибірі, а опісля, коли розмерзнеться океан, вибеpуться дальше на північ, аж до Аляски.

Усі, що візьмуть участь у експедиції, є звісними спортсменами. Вони сподіються, що викінчать докладні мапи деяких менше знаних островів, що лежать здовж сибірського побережжа.

НАНКІНҐ ЗРИВАЄ ВЗАЄМИНИ З СОВІТСЬКИМ СОЮЗОМ.

ШАНҐАЙ, 13. грудня. — Ченг Кай Шек, головний командант правих націоналістичних військ, видав оповістку, що націоналістичне правительство з Нанкінґ ірве як дипльоматичні так і торговельні взаємини з Совітським Союзом. Куомінтанґ припоручив д-рови Ву, нанкінґському міністрови заграничних справ, щоби поробив відповідні кроки для відкликання совітських консулів з території, що остає під контролею націоналістів з Нанкінґ.

Ґенеральний совітський консуль В. Козловський не дістав ще ніякого повідомлення до виїзду з території правих націоналістів. Коли його питали, яке займе становище, коли його повідомлять, що має виїхати з поворотом до Совітського Союза, він заявив, що очікує повідомлення від міністра Ву та від своїх властей з Москви.

СВІТОВА ВСЯЧИНА.

Фашистівський уряд рішив доповнити італійський національний прапор емблемою фашизму „вязкою прутиків".

Китайський уряд зірвав договір з Еспанією з 1864 р., який боронив інтереси еспаських підданих у Китаю і пропонує підписати новий на рівних взаємних правах.

Великий майстер шотляндського обряду масонської льожі підрізав собі жили в Палермо.

Польський уряд хоче почати торговельні переговори з німецьким щодо вивозу безрог, коли дістане вуголь.

Останню партію шахів виграв Капаблянка, маючи тепер 3 виграні; Альохін має їх 4.

У радянськім консуляті в Шанґаю найшли в спальні консуля ранену в груди балетницю Сахнович; вона каже, що зробила це по необережности.

Скількість адвокатів в Анґлії росте так епідемічно, що славний університет у Кембріджі ввів цього року „нумерус клявзус": 300 вільних місць для студентів.

Ракефелер дав 2 міл. дол. на археольоґічний музей у Палестині.

ПІДПИСАНО БЛЬОК НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШОСТЕЙ У ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА, 28. падолиста. — Після 2-дневних нарад наступила виміна думок між представниками Українців, Білорусинів, Німців, Литовців і Жидів після попереднього узгіднення всіх спірних справ, які передше виявилися. У висліді запала постанова, яка покликає до життя бльок для будучих виборів до сойму й сенату. Бльок нац. меншостей обіймає галицьких Українців, котрі, як відомо, в 1922 р. демонстраційно не взяли участи у виборах. В імени галицьких Українців підписав відносний документ др. Дмитро Левицький.

СМЕРТЬ Д-РА ТЕОФІЛЯ КОРМОША.

ПЕРЕМИШЛЬ. — Умер тут після короткої недуги (запалення легенів) у суботу 26. листопада, визначний український діяч, довголітний провідник Перемищини в народній роботі — др. Теофіль Кормош, проживши 66 літ. Смерть д-ра Т. Кормоша — важка втрата для українського народу, зокрема для українських економічних установ. Покійний був одним з піонірів нашого економічного відродження й один з найбільше заслужених національних діячів на західних „окраїнах" укр. нац. території.

Слід зазначити, що Покійний своєю невсипущою працею причинився до поважного зросту і зборогачення українських економічних і культурно-освітніх установ у Перемишлі. Був у загалі дуже рухливою людиною і не знав, що таке відпочинок.

Після українського зриву був арештований і сидів у Домбю, звідки втік до Відня, де працював м. ін. над зібранням матеріялів до І. тому „Червоної Книги". Вернувши по кількох роках до Перемишля, був арештований вдруге і взагалі в цих роках він витерпів чимало.

Земля пером Визначному Громадянинові і Заслуженому Діячеві!

ЮГОСЛАВІЯ ЗАБОРОНЯЄ ПРИСИЛКУ ФАШИСТСЬКОЇ ПРЕСИ.

БІЛГОРОД, 13. грудня. — Югославянське правительство заборонило присилку й продаж в Югославії італійської фашистської преси як Джіорнале д'Італія й ин. на тій основі, що вона виступає остро проти югославянського народу, армії й династії.

Редактором забороненого часопису Пополо д'Італія є брат премієра Муссолінія.

СОБОР ГР. КАТ. ЕПИСКОПІВ.

Давно заповіджений Собор гр. кат. епископів розпочався дня 29. листопада у Львові. Беруть у нім участь епископи: Д. Ніяриді, П. Гебей, П. Гойдич, Н. Будка, Василь Такач і адміністратор буковинських греко-католиків Сабо, а також 4 галицькі епископи: Митр. Шептицький, Коциловський, Хомишин і Лакота.

ВДОВА ПО СУН-ЯТ-СЕНІ ВИСТУПИЛА З КУОМІНТАНҐУ.

БРЮСЕЛЯ, 13. грудня. — Вдова по помершім провіднику китайських націоналістів Сун-Ят-Сені викликала велику сензацію своєю телеґрамою, надісланою на Антиімперіялістичний Зїзд. У сій телеґрамі заявляє вона, що виступає з Куомінтанґу, що „зрадив заповіти її покійного мужа".

Китайські делеґати, а також делеґати инших держав Сходу — яких більшість становлять комуністи, повитали оплесками прочитану телеґраму, а також устроїли овацію делеґатови Куомінтанґу, коли він заявив, що також виступає з партії „задля її реакційности".

„ЛІСОВИК".

В околиці Зборова жив у лісах кілька місяців вязень-утікач Ілько Кміт, засуджений на 8 літ за грабіж. Він утік із карного заведення в Дрогобичі, „роздобув" рушницю в лісі, здерши її з плечей якогось лісоборежника і годувався тим, що уполював. Але що затужив за ріднею і своєю любкою, почав заходити в село і там поліція вистежила його. Дві години боронився він, відстрілюючись, згодом піддався, признався до вбитої звірини і станув знову перед судом, який причинив йому ще рік до попередньої кари.

БУДУТЬ ПРАЦЮВАТИ В КОРИСТЬ СОВІТСЬКОГО СОЮЗА.

МОСКВА, 12. грудня. — Нинька виїхала звідси домів делеґація американських робітників, що через 5 тижнів перебувала в Совітськім Союзі. Делеґація складалася з 24 осіб, які зовуть себе Симпатиками Совітського Союза. Делеґація висказалася прихильно про відносини у Совітськім Союзі.

Члени згаданої делеґації подорожували малими групами по Совітськім Союзі та придивлялися життю совітських робітників та промисловим заведенням у Москві й Ленінграді, відвідали ткацькі фабрики у середущих околицях Баку, Гросни, України й вуглеві копальні в басені Дону.

Вони заявили, що повернувши до Америки будуть працювати над російсько-американським зближенням і над признанням Совітського Союза Злученими Державами. Подібний звіт має видати у половині грудня комітет американських жінок, який уформувався для студіювання положення совітських жінок і який вернув недавно з Москви, де брав участь у конгресі совітських жінок.

НОВОВІДКРИТІ ОБРАЗИ ШЕВЧЕНКА.

У московській „Бєлноті" читаємо: „У Бугурусляві найшли невідомих до цього часу 7 образів кисти Тараса Шевченка, намальованих між 1854—1857 роком, коли він був засланий у Новопетровський форт".

МОСКОВСЬКА ОПОЗИЦІЯ ХОЧЕ ПІДДАТИСЯ РІШЕННЯМ КОНҐРЕСУ

ДЕЯКІ З ОПОЗИЦІОНІСТІВ ХОЧУТЬ, ЩОБИ ІМ ВІЛЬНО БУЛО ВИСКАЗУВАТИ ВІДМІННІ ПОГЛЯДИ.

МОСКВА, 14. грудня. — Опозиція в комуністичній партії уступила зі свого непримирямого становища й рішила піддатися ухвалам недавнього конґресу. Вона постановила залишити протипартійну роботу й відкрити адміністрації свої підпольні організації, будучи тої гадки, що адміністрація й так про них вже знає.

Лише деякі з членів опозиції хочуть застерегти собі право висказування своїх поглядів, хочби вони противились навіть поглядам адміністрації. Адміністрація одначе противиться сьому через те, що опозиція зломила вже кілька разів свої обітниці й тому навіть на сей поміркований привідей не можна їй хвилево довволити. Троцький і його найблизші сторонники стоять твердо при сім домаганню, підчас коли Зіновєв і Каменєв є більше податливі під тим оглядом.

ФРАНЦІЯ ЗАКЛЮЧИТЬ ДОГОВІР З СОВІТСЬКИМ СОЮЗОМ І ІТАЛІЄЮ.

НОВИЙ СОВІТСЬКИЙ АМБАСАДОР РОЗПІЧНЕ ПЕРЕГОВОРИ ЩОДО УМОВИ ВЗАЇМНОЇ НЕЗАЧІПКИ.

ПАРИЖ, 14. грудня. — По нараді міністерияльного кабінету показалося, що Франція в протягу кількох слідуючих місяців заключить два нові важні договори. Одним з них буде умова про взаїмну незачіпку з Совітським Союзом, а другим — договір приязни з Італією. Новий совітський амбасадор Довгалевський, що небаром приїде до Парижа, розпічне переговори в справі сеї умови, яка буде гарантувати мир і яка установить мирові суди в усіх справах, дотикаючих балтійських держав і Польщі в їх відносинах з Совітським Союзом. Довгалевський привезе зі собою проект нового французько-совітського торговельного договору, а також оферту для полагоди заплати царських довгів.

Щодо відносин з Італією, то побачення Бріяна з Муссолінім не наступить скорше як у січні 1928 р., а до того часу вирівняється ще усі спірні точки, що до яких не прийшло ще до порозуміння.

СПРАВА ПРИЗНАННЯ ЖІНКАМ ПРАВА ГОЛОСУ МОЖЕ ПОВАЛИТИ ФРАНЦУСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО.

БІЛЬШІСТЬ ФРАНЦУСЬКОГО СЕНАТУ ПРОТИ НАДАННЯ ЖІНКАМ ПРАВА ГОЛОСУ.

ПАРИЖ, 14. грудня. — Справа надання жінкам права голосу може спричинити упадок кабінету Пуанкарого.

Палата послів ухвалила вже у третім читанню закон, щоби дати жінкам право голосу. Щоби бути вибраним до сеї палати, треба мати 21 літ. Сенат вже раз повалив сей проект закона. Щоби бути вибраним сенатором, треба мати 40 літ. Спеціяльний комітет, вибраний сенатом, повідомив премієра Пуанкарого, щоби не лучив проєкту закона, признаючого право голосу жінкам, зі справою узвалення його кабінетови вотум довіря, бо в такім случаю сенат буде голосувати проти нього.

УГОРСЬКІ СТУДЕНТИ ВИЗИВАЮТЬ НА ДВОБІЙ РУМУНСЬКИХ СТУДЕНТІВ.

ДО ПОЄДИНКУ МАЮТЬ СТАНУТИ ЛИШЕ ПРОВОДИРИ СТУДЕНТІВ.

БУДАПЕШТ, 14. грудня. — Угорські студенти висших шкіл визвали на двобій румунських студентів. Вони пропонують, щоби відновити давний римський звичай і вибрати кількох проводирів-борців, які станулиби до двобою з румунськими проводирями студентів. Поєдинок мавби відбутися в Швайцарії.

Свій визов кінчать угорські студенти словами: „Сподіємося, що румунські студенти, які напали на безборонних цивільних людей, не покажуться боягузами, коли прийдеться до двобою з однаково озброєними противниками". Румунські часописи пишуть, що визов звучавби далеко лучше, колиби мадярські студенти не були накинулися самі на Жидів у Будапешті два тижні тому назад.

КАНТОН ЗНОВА В РУКАХ КИТАЙСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ.

ОКОЛО 4000 ОСІБ ЗГИНУЛО В БИТВІ, ЯКА ВЕЛАСЯ ЗА ПОСІДАННЯ СЬОГО МІСТА.

ШАНҐАЙ, 14. грудня. — Місто Кантон находиться знова в руках правих китайських націоналістів. У битві за посідання міста згинуло чотири тисячі осіб. Націоналісти, здобувши місто, розпочали масові екзекуції комуністів. Усі Американці, які сховалися на остров Шамін, спаслися й вернули назад до ріжних частей міста й передмість. У руках комуністів находиться ще поліційна головна кватира, якадержиться при помочі совітських військ.

Націоналістичним офіцирам дано приказ „підприняти всі потрібні кроки, щоби позамикати всі совітські конзуляти на території Китаю, що находиться в посіданню правих націоналістів". Приказ вийшов від ґенерала Ченг-Кай-Шека, що знова є головою націоналістичного руху в Китаю.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$7.00	На рік	$7.00
Six months	$3.75	На пів року	$3.75
Three months	$2.00	На три місяці	$2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерси Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$5.00	На пів року	$5.00
Three months	$2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Телефон „Свобода": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЧИ НА ТІМ СКІНЧИМО?

Треба признати, що ще ніяка друга акція не захопила так скоро душі нашого іміґранта як справа допомоги потерпівшим від повені. Це мабуть тому, що між нами так богато таких, що з горя і нужди кидали рідний край, що й тут важко працюють, а як такі краще відчувають нещасте свого ближнього як хто другий. А до того й сама національна катастрофа є того рода, що вона мусить затрівожити кождого Українця, якому тільки доля нашого народа лежить на серцю. В „Голосах Читачів" поміщуемо нарочно описи самих наших селян, щоби наше громадянство могло пізнати розмір катастрофи прямо з першого жерела. По цілій Америці курсують вже сотками листи з навіщених повінню місцевостей, в яких нещасні жертви благають нас о ратунок. І оті письма є найкращою пропаґандою. Вони й найбільше нам тут помагають в орґанізованню допомогової акції.

Та мимо цего можна завважати вже тепер певну охолоду в збірках на допомогу жертвам повені. А та охолода ще рішучо за вчасна. Бо з Америки не вислали ми досі більше як около $20.000. А може навіть і того не вислали. Бо точна контроля є тільки що до цего, що збирає і висилає Обєднанне, а воно вислало досі $10.650.

В письмах, які одержуємо з ріжних боків з краю, не видно ніяких нарікань на Центральний Комітет, що розділює жертви. Дістаємо з краю точні звіти щодо збірок і розділу жертв. З того можна вносити, що допомогову акцію переводять в краю точно, совісно і справедливо, як і повинно бути. Не є це ніяка особливша заслуга, бо так треба поводитися у всякій справі. Підносимо це хиба тільки тому, що в нас в Америці ще заки розпочато збіркову акцію, почато сварки на тему: куди і на яку адресу слати жертви, щоби вони попали в руки потребуючих селян.

Жертви отже до селян доходять. Тільки їх за мало. Старий край зложив до половини місяця падолиста около 50 тисяч злотих, 200 вагонів бараболі і 50 ваґонів збіжа. Як на знищений край — це збірка гарна. Гарна й та збірка, що її зложили американські Українці, а старий край не знає навіть, як нам за неї дякувати. Та скінчити на ній нам ще не можна, бо не кінчить допомогової акції і старий край. Тому саме тепер перед Різдвом, коли то в Америці на кождім кроці збирають жертви для найбіднійших — скріпім і ми нашу поміч для потерпівших від повені. Докінчім збірки і висилаймо їх негайно, щоби й наші найбіднійші одержали від нас Різдвяний дарунок в сам час. Не зволікаймо отже з жертвою, бо на неї ждуть. Багато місцевостей, а то й великих і славних міст ще не виповнили свого завдання. Місяць грудень призначений на те, щоби його виповнили.

Др. Володимир Сіменович.

ПРО ОБОВЯЗКИ МАТЕРИ-УКРАЇНКИ В АМЕРИЦІ.

(Докінчення).

Родичі.

Тут на іміграції вона усего того є позбавлена. Вона плаває серед моря чужих людей, мов те човенце на просторах водних. Тому їй так легко приходиться потонути в тім морю народів. Одиноким заборолом її булаби свідомість свого покраїнства, яке вона винесе з ходження, свідомість свого урідної хати, і висеана любов до того народу з грудей рідної матері. Без того нема для неї ратунку. Нема ратунку і для цілої нашої іміграції. Яким духом жиють родичі, таким жити будуть і їх діти. Дух життя рідні свідомо чи несвідомо переноситься на дітей. То, що говориться в хаті — якими ідеалами жиють родичі, тим самим буде дихати дитина; те саме буде вона любити, обожати і бажати для себе. Діти бачать у своїх родичах ідеал свого життя. Перший авторітет, перше послушенство, першу любов, перший примір життя діти виносять з рідної хати від родичів. З найбільшою увагою вони несвідомо від найменчого слідять за життем своїх родичів. Заразом відносяться до своїх родичів з найбільшою пошаною — так довго — поки тої святости в серцях діточих самі родичі не забють. Особливо з цілою щирою любовою діти відносяться до рідної матері.

Родина.

Родина є найважнійшою частиною суспільного життя. В родині дитина відбуває найважнійшу школу свого життя, свого виховання. В родині найважнійшою особою є мати. Мати головно дає духовий матеріял родині, вона дає домови цілий настрій — живий, веселий або тупий і мертвий. Мати є тим джерелом, з якого пливе любов для цілої родини, а яка так дуже вражає дитину і яка так дуже є потрібна цілій родині. Душа дитини, як ростина на сонці, може рости і розвиватися тільки в любові. Без любови нидіє дитина фізично, умово і душевно. Любов та мусить бути не звіринна а людська. Не тілом а душею і серцем повинна любити мати свої діти і свою родину. Де дім держиться на любови суспільній чи народній — там і дитина перейме ту любов.

Чим чувства родинної любови є сильнійші, чим більше рідня буде любити свій нарід, свої рідні ідеали, тим більше полюбить їх дитина. А щоби щось свідомо щиро любити, те мусить чоловік знати, і чим докладнійше знає, тим глибше він буде се любити.

Рідна хата.

Як вже згадано, дитина від самого уродження пильно слідить за всім, що знаходиться і діється в хаті.

Перші враження свого життя вона набуває в родинній хаті. Вона їх переймає і наслідує їх в своїх життю. Перші враження чи то фізичні чи духові найбільше вбиваються в память дитини, бо вони як перші осаджуються найглибше в мозку. Тому урядженне укарїнської хати, спосіб життя і розговори, які мають місце в тій хаті, відбиваються на умі дитини найсильнійше. З того виходить, що коли ми хочемо впоїти українського духа, духа свого народу в душу дитини, ми мусимо держати наші хати так, щоби вони пригадували дитині зід самого дитинства українство. Тому перша задача українських родичів урядити свою хату в українськім дусі.

Образи на стінах повинні бути українські, — щоби дитина від самої молодости привикала до українських видів і людей. Хай її перші враження будуть українські. Вона, як прийде до свідомости, то запитається з цікавости, що той чи цей образ представляє. Тоді обовязком родичів, а ще більше матері, буде розумно обяснити їй, що цей а той образ значить. І мати, чи родичі повинні використати ту нагоду, щоби освідомити свою дитину, зацікавити її образом чи образцями з історії українського народу. Нічим дитину так скоро не зацікавиться, як образцем. Вона радо послухає історії чи оповідання про той образець з самої дитинячої цікавости. В хаті українській повині бути усі важнійші образи так з давної як і нової історії, як і красного письменства. Щоби могли освідомити родичі свою дитину — вони повинні наперед себе освідомити. В кождій українській хаті повинна бути бібліотека, а в ній принаймні одна-дві короткі історії українського народу. І то повинні ті книжки не тільки лежати в шафі, але бути читані, коли не частійше, то хоть в свята і неділі. Українська хата повинна мати українські вишивки, ручники і таке инше; щоби усе, що дитина бачить чи возьме до рук, пригадувало їй, що вона дитиною українською. Навіть килими українські повинні бути в українській хаті і їх можна тано спровадити нерез редакцію „Жіночої Долі" в старім краю. Таксамо і діточі книжочки та часописи повинні знаходитися в українській хаті. Одним словом, українська хата повинна бути українською. А як така вона облекшить українській матері виховати свою родину як правдиво українську.

В ЯКИЙ СПОСІБ ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ РОЗДІЛЮЄ ДОПОМОГУ ЖЕРТВАМ ПОВЕНІ.

Протокол

списаний дня 18. XI. 1927. з Яцком Цюпкою, господарем зі Запитова, який їздив — як делеґат — до повіту надвірнянського розділювати жертви, зложені через громадян села Запитів.

Дня 20. X. ц. р. приїхав я до Надвірної, де мені др. Николайчук і мешканці Надвірної показували знищені орні поля через Бистрицю. Ріка ця забрала зовсім 2—3 морґи орного ґрунту. Другого дня ми поїхали з др. Николайчуком до Микуличина. Тут в товаристві Василя Гнатишака оглядав я знищені ґрунти. Ріка забрала зверха орну землю аж до каміння, місцями замулила; а місцями нанесла каміння. Понад 10 морґів ґрунту є знищено так, що зовсім управляти його не буде можна. Млин цілий вода забрала, дах винесла до 200 метрів на поле і там він остався, а будівлю рознесло без сліду. Тор залізничий (два до три км.) вода рознесла цілком, шини погнула в каблуки. Вода нанесла на поля стільки дерев з корінням, галуззя, та ріжної всячини, що поле виглядало як зруб. В селі коло церкви вирвала вода понад 50 метрів гостинця. Дальше я не міг їхати, бо залізниця перервана. Люде розказували мені, що в одному сусідному селі — назви не пригадую собі — вода забрала цілу фабрику терпентини без сліду, і там згинуло 7 робітників. Дальше оповідали, що вода з Ворохти принесла живу корову аж до Микуличина.

Хліба там зовсім нема, декому остало дещо бараболі і капусти. Біда і голод великий. Я сам розділив 1 ваґон бараболі в Микуличині, 20 сотн. взяла Яблониця, решту з другого ваґона взяли до Татарова і Ворохти. Крім цього я роздав сам 1 мішок одежі в Микуличині а 2 мішки вислав на Зелену і на Пасічну. Бараболю і одіж я розділював найбіднішим і потерпівшим від повені селянам-бідакам. Стверджую, що крім найбідніщих селян ніхто нічого не дістав.

Яцко Цюпка, в. р., господар з Запитова ч. дому 95. почта Підліски малі, повіт Львів.

Будеш солодкий— проглинуть,
Будеш гіркий— прокленуть.

Іди швидко — біду доженеш,
Іди помалу — біда тебе дожене.

Біди не треба шукати — сама прийде до хати.

З хати по нитці — сироті свитина.

ЯК БУДУЄМО СИРОТИНЕЦЬ У. Н. СОЮЗА.

362.

Тов. Буковина, від. 14. У. Н. С., в Ню Йорку, Н. Й.

Хвальний Заряде! — Наше товариство висилає наразі на Сиротинець $25.00. Небавом устроїмо ще баль на ту ціль. Пушки до збирання грошей роздано — **М. Т. Паламарюк**, фін. секр.

363.

Тов. ім. Івана Франка, від. 172 У. Н. С., у Віпани, Н. Дж.

Хвальний Заряде! — Наше товариство засилає Вам $32.65 яко жертву на Сиротинець-Захист У. Н. Союза. Є се дуже маленька квота, але се лепта вдови, бо наша громада невеличка, а крім того тут уже від довшого часу істнує відділ Провидіння. Та ми зрозуміли як слід потребу такої інституції як свій власний сиротинець і старалися виасиґнувати на ту ціль пару долярів з нашої товариської скарбниці, але наші зусилля не дали ніякого успіху. В тім скрутнім положенню прийшли нам з помічю дочки наших свідомих членів, п-на Івана Леськів і п-на Надія Папасик. Вони то пішли від хати до хати, не зважаючи ні на народність ні на расу, по найдальших фармерських закутинах і по тяжких трудах сколектували $23.65 (до сеї квоти доложили поодинокі члени $9.00). Як бачимо, то згадані дівчата-патріотки вивязалися зі своєї задачі знаменито і за се їм належиться щира подяка. Коби таких дівчат було в нас більше, то й справа нашого Сиротинця (або якої иншої народної потреби) не стоялаб так лихо!

Не зашкодить тут згадати, що наш найчільніший громадянин, „український бізнесмен", відпустив згадані колекторки з нічим, кажучи, що він сам знає, де гроші заслати. Чи заслав уже, чи ні, то я про се дещо сумніваюся. — **К. Дідух**, секр.

В. Будзиновський.

НА ДВА БОКИ.

(Історична повість).

(8)

— Та не був. Я бачив її в садку через пліт. Балакала з сотником. Вдивлявся в неї як в образ.

— Як в образ херувима? Бо ти казав, що вона, як херувим... Або ти бачив коли Херувима? Думаю живого, не намальованого в церкві.

— Та живого не бачив.

— Отже відки знаєш, який він?

— Так міркую собі... що такий, як.. як.. як пані сотникова.

— Провірю, чи ти не обріхуєш мене, або чи тебе, дурного, не обріхує челядь Хмельницького. Поки що заходи далі до суботівського хутора і силкуйся провідати ще решту.

— Та яку решту?

— Чи він їздив до Царгорода (як справді туди їздив) лише по дівку, чи може ще в якій иншій цілі. З ким бачився, з ким балакав, про що балакав.

— Він сего не скаже ні мені, ані Ксеньці.

— Його жінка мабуть буде знати. Від жінки нехай вимантить Ксенька, ти від Ксеньки.

— Колиж бо Ксенька не дуже балакає з нею. Недолюблює її.

— Очевидно. Ксенька хотілаби далі бути необмеженою газдинею... Але... Можеби.. Ти маєш дівчину... Якусь Марину.

— Та маю. Не якусь, а доньку старого і славного Запорожця Небрешка.

— То добре складаеся. Як твоя Марина донька Небрешка, то мабуть і вона сама не вміє брехати. Отже не буде обріхувати тебе, ти мене... У Хмельницького взагалі замало служби. Тепер, коли оженився, ще й з такою молодою, буде мусів приняти бодай якусь покоївку. Може би ти всунув свою Марину? Побалакай зі старою Ксенею. Проси, щоби зголосила твою Марину. В таких справах Хмельницький все її слухає.

— Та на що се?

— Твоя Марина, як буде покоївкою сотникової, то в дуже короткім часі буде знати всі домашні й родинні тайни. Розкаже тобі, ти перекажеш мені.

— Не хочу ні защо в світі, бо взагалі не хочу бувати в Суботові. Як би там була моя Марина, то й я мусівби частійше заходити туди. Тоді сотникова нераз влізла би мені в очі. Я порівнюючи Марину з нею, все мусів би думати, що на світі таки є краща від моеї дівчини.

— А як там не буде Марини, то підеш?

— Та деськолись піду, бо мушу. Бо то моя служба.

— Зголосися до мене завтра. Може будеш потрібний. Тепер бувай здоров.

Дачевський побіг до Чаплінського і переповів йому все те, що йому натеревенив Стукало. Ще й свої прикраси пододавав.

— Неймовірне, але таке розказував Стукало, — закінчив своє оповідання.

— Воно справді неначе казка, — Чаплінські замітив, — але у того шибайголови всьо можливе. Що між отаманами яничарів має знакомих і приятелів, сам знаю. Він скрізь умів приєднати собі неаби яких достойників. Має приятелів в цілім Кримі, має їх в Царгороді. Він і нашому королеви вмів піддобритися. Се нечувана річ, щоби такий малий шляхотка, ще й Українець-шизматик бував у короля на довірочних авдієнціях, та щоби сам король конспірував з таким проти шляхотських вельмож. Бо всі ті приготовання короля до війни з Турком, то нічо инше, як атентат на привілеї шляхти.

— Не думаю так. Я собі міркую, що той король пре до війни, бо не хоче вмерти, не полишивши по собі слави македонського Александра.

— А чогож би наші вельможі так противилися королівським намірам?

— А ось Конецпольскі, гетьман річи посполитої і наш пан... Він також шляхотно уроджений вельможа, та не лиш не перечить королеви, але й помагає йому.

— Гетьман що инше. Він слуга корони з ласки сеї корони, отже мусить короні повинуватися. На добавок він начальний отаман всеї сили збройної річи посполитої. Його промислом є війна. Кождого кортить вславитися в своїм ремеслі. Отже може нашого гетьмана також кортить воєнна слава.

— Я всеж таки гадаю, що ті затії короля проти шляхти, то неоправдані сплетні. Їх пускає в світ збабіла шляхта, котра боїться війни і волить платити бусурманови ганебний гарач, щоби тільки не ризикувати у війні краплі крови.

— Не дивуюсь, бо в тій війні, як шляхта до неї допустить, кожда крапля шляхоцької крови може знівечити якийсь привілей шляхти. Своїми ласками і своїм довірем до такого Хмельницького, король гріє за своєю пазухою гадину не лиш проти польської шляхти, але й проти цілої річи посполитої. Може й проти себе самого. На жаль і наш гетьман не хоче бачити сего, та полковник і кум Хмельницького Кричевський неначеб не хотів знати, яке то зілле той сотник. Але я здойму полуду з їх очий. Я вже дещо домірковуюся, тільки ще не маю доказів.

— А я, хоч вже від довшого часу на ваш приказ сліджу того, що правда, хитрого лиса, не можу сказати, що він для королівських плянів, або для річи посполитої небезпечний. Я радше гадавби, що й він щиро бажає собі війни з бусурменом, щоби при тій нагоді відзначитися і назад висунутися на становище полкового старшини. Бо він, як Українець, від здавлення послідного козацького повстання може бути що найбільше сотенним старшиною. Висше посунуть його хиба тоді, коли ділами покаже, що він ліпший син річи посполитої, як родовий Поляк.

— А я йому не вірю, бо не вірю жадному з козачої старшини. Всі вони стоять твердо за поширенням привілеїв козацтва аж до повної самостійности. А що значать ті козачі привівлеї? Се самостійна українська держава. Вся старшина козаків, отже й Хмельницький стремить до того, щоби козачими привілеями відірвати всю Україну від Польщі. Від того вони не відступлять. Як Хмельницький тепер вірно служить королеви, то се лицемірство. Се підступ, щоби ніхто не вгадав, які його затії, та щоби сам король поміг козацькій зраді порости в піре.

— Може воно й справді так є..

— Не инакше. Ґрека фідес нулля фідес. Грецька віра, а зрада, то одно... Але вертаймо до річи. Кажете, в полудне Хмельницький виїде до Чигирина? В Суботові не буде до вечера?

— Таку вість приніс мені Стукало.

— Як Хмельницький приїде сюди, то мабуть зараз піде до Кричевського.

— Або просто до шинку.

— Очевидно, і до шинку навідаєся. Або від Кричевського до шинку, або з шинку до Кричевського. Скоро покажеся в Чигирині, я, будьто би не знаючи, що він тут, стрибну до Суботова. Я цікавий, чи побачу того херувима і чи буду міг побалакати з ним. Поставте своїх звідунів під Аврумком і коло хати Кричевського. Скоро Хмельницький надїде, звістіть мене.

Дачевський відійшов, Чаплінські став переодягатися. Хоч був будний день, він витягнув святочний одяг. Коли вже був готовий, станув перед зеркалом і став собі призиратися.

— Дівки липнуть до мене, — мурмотів. — Ще більше молодиці, що мають старих мужів. Гадаю, що й пані сотникова не буде винятком... А може люди брешуть, кажучи, що вона така гарна? Але, якби була погана, то Хмельницький бувби може взяв молоду й гарну сестру Золотаренків, котра, як я чув, дуріє за старим сотником. Сумніваюся, чи тут рішив маеток, бо Золотаренки багатирі.

Причепурившись і помастивши чуприну якимсь пахучим олієм, Чаплінські приказав окульбачити коня і кружляючи по садку, дожидав вісти від Дачевського. Вже став нетерпеливитися, коли надійшов гайдук.

— Ти від пана Дачевського? — Чаплінські спитав.

— Так, пане. — гайдук відповів. — Пан Дачевський переказують, що вже.

— Що... вже?

— Або я знаю, що?! Пан Дачевський сказали мені, що пан підстароста вже самі будуть знати, що.... Ага! Ще сказали мені переказати, що вже у пана полковника. Тільки не знаю, чи у пана полковника Кричевського, чи у..

— Добре, добре. Вже знаю. Вертай до пана Дачевського і перекажи йому від мене, що я також вже.

Оба вийшли з хати. Чаплінські сів на коня і поїхав на Суботів.

— То добре, — думав, підганяючи коня, — що він пасамперед зайшов до полковника. Від него безпечно піде до шинку. Полагодивши службові справи, вже не буде квапитися і засидиться в шинку до пізної ночи. Буду мати час на балачку з його херувимом.

Коли до суботівського хутора були ще тільки які дві версти, побачив козака, що їхав від Суботова. То був Стукало, висланий туди Дачевським, щоби, як помітить яку перешкоду, упередив Чаплінського. Чаплінські спинив коня, отже й Стукало станув.

— Ти може з хутора? Що ти там робив? — Чаплінські спитав, будьтоби не знав, що Стукало його звідун.

— Та з хутора. Я був там питати, чи не взялиб на покоївку мою Марину, — Стукало відповів, будьто би не знаючи, що Дачевський вислугуєся ним на приказ підстарости.

— Возьмуть?

— Та може взялиби, але Ксеня каже, що вона тепер не має в дворі голосу. Відіслала мене до самого сотника, або до сотникової.

— Вони не хочуть?

— Я з ними ще не балакав. Сотника нема дома, до сотникової боюся йти.

— Така страшна?

— Та не страшна, але пишна. Саме тепер як та пава походжає по садку.

— Сотника нема, кажеш?

— Та нема.

(Дальше буде).

А запроданця неробу
Треба гнати геть із хати
Голос прадідів із гробу
Нам велить так поступати.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ГЮСТОН, ТЕКСАС.

Рідкий гість.

Прибув тут недавно до Гюстон наш земляк, звісний силач і борець Олександер Гаркавенко. Як український патріот не забув він про своїх земляків і навідався до нас. Гарно провели ми час в товаристві свого земляка, обзнакомленого з творами нашого ґенія Т. Шевченка й инших українських письменників.

Ми переконалися, що гр. Гаркавенко дбає не лише про розвій своєї фізичної сили, яка йому уможливлює заробити на свій прожиток, але дбає також і про розвій свого духа і цікавиться тим, що підносить і ублагороднює того духа, а саме поезією й красним письменством, памятаючи на приповідку старинних Римлян, що „у здоровому тілі дорова душа". Всі ми слухали залюбки того, що розповідав нам п. Гаркавенко з нашого гарного письменства. Наш земляк, як видко з його оповідань, був по цілім світі, бачив ріжні краї, але такої природи як українська не бачив. Ні такої ночи не бачив він нігде як на Україні. Недаром Гоголь так одушевлявся цею природою. А Гаркавенко знає Гоголя, бо цитував його на память, особливо опис української ночі.

Будучи чесним і характерним в товаристві, позістає він таким самим і в борні зі своїм противником. Поводиться чесно й характерно. Близько сім і пів-тисячна публика придивлялася борні нашого земляка з індійським силачем Джімом Клінстаком, що є висший ростом о 7 цалів від Гаркавенка й важить 225 фунтів. Я є певний, що ніхто сього не сподівався, щоби Гаркавенко міг положити Клінстака два рази на лопатки в протягу 28 мінут. Публика нагородила Гаркавенка голосними оплесками, а часописи розписалися прихильно про нього. А се справило велику приємність тутешнім Українцям, бо се доперва другий раз довідалася тутешня анґлійська публика про Українців. Перший раз лучилось се тоді, коли прибув тут хор Кошиця. З нагоди виступів Гаркавенка й хору тутешні ґазети мали нагоду писати дещо більше про Україну. Таке було і в других містах. І вже те саме приносить українській справі велику користь.

Михайло Балабан.

Стародавній мудрець богато ріжниться від теперішнього ученого; дураки-ж усіх часів однакові.

УВАГА КРАЯНИ З ТИСЬМЕНИЦІ!

Проситься краянів і краянок прийти на РІЧНИЙ МІТИНГ в неділю, дня 18. грудня 1927 р., число галі 3 в Укр. Нар. Домі, 217 Іст 6-та улиця в Ню Йорку, Н. Й. Початок о годині 1-ій пополудни. Важні справи є до рішення відносю будови У. Н. Дому в Тисьмениці. Приходіть численно і других запросіть. 292

Василь Нич, фін. секр.

ПОЗІР! Б-А-М... Б-А-М... Б-А-М... ПОЗІР!

Кличе вічевий дзвін Ню-Йорську Громаду на:

ВСЕНАРОДНЕ ВІЧЕ

НЕДІЛЯ, ГОДИНА 2.30 ПО ПОЛУДНИ ТОЧНО.

в салі укр. прав. церкви св. Володимира, 14-та вулиця.

Українці! Голос передвчасної смерти Батьків наших Зах. України, рине в нашу груд і благає обовязково ратунку.

Спішім з допомогою, хто тільки може. Спішім всі. Подбаймо, щоби хоч в підземеллю, серед білого снігу і зимових морозів, розігріти їх вечерею наближаючогося Рождества Христового.

291-2 **Ліга Американських Горожан.**

УВАГА! БРУКЛИН, Н. Й. І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА „РІДНА ХАТА"

Аматорсько-Співацький Кружок відограє чудову драму в 5-ох діях, М. Ірчана, під назвою:

„ДВАНАДЦЯТЬ"

(НАГЛИЙ СУД В ГАЛИЧИНІ.)

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 18-ГО ГРУДНЯ 1927 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ

101 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Початок о годині 3-тій пополудни — Вступ 75 цнт.

Шановні Родимці! Штука, яка буде відограна, надто гарна. Вона представляє боротьбу наших героїв — Мельничука, Шеремети, Цепка і їх товаришів за визволення українського працюючого народу з польсько-ляцької неволі. В кінці представляється шляхецький наглий суд над героями і їх смерть. Ви зобачите зворушаючі до сліз картини, кожного захоплять і зворушать.

Приходіть же громадно на виставу цеї штуки, а жалувати не будете. 291-2

Комітет „Рідної Хати".

ВІН БУДУЄ СИЛУ

Ви потребуєте щоденно вітамін, КОТРІ Є БОГАТІ У РИБЯЧИЙ ОЛИЙ, щоб змінити свій організм проти кашлю і захолоджень.

SCOTT'S EMULSION

запевнює ослаблений організм у вітаміни робячого олію, котрий своїм богатим кормом будує силу і здоровля. Він є смачно приправлений і легкий до травлення.

SCOTT'S EMULSION ПОВИНЕН БУТИ ВЖИВАНИЙ РЕГУЛЯРНО ЯК ХОРОНИТЕЛЬ СУПРОТИ КАШЛЮ І ЗАХОЛОДЖЕННЯ.

Scott & Bowne, Bloomfield, N. J. 27-40

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ШАНУЙМО УКРАЇНСЬКУ КУЛЬТУРУ.

В ч. 288 „Свободи" помістив якийсь „Позанюйорчанин" голос в обороні нашої культури. Думаю, що це дуже важна справа і шкода, що дописуватель не підписався своїм повним іменем. Бо постояти за свою культуру — це честь і боятися тут нема чого.

Поганити нашу культуру будуть так довго, доки тою „культурою" будуть торгувати чужинці. Бо чужинці дбають тільки про гроші. А є між ними такі, що свідомо осмішують нашу культуру. Тому берімся самі до бизнесу і не даваймо другим робити бизнес на оплюгавленню нашої культури.

Я маю честь бути управителем одинокого українського підприємства в Ню Йорку, що видає і продає ноти, рекорди, звійки, книжки і т. п., що може саме піднести українську культуру. Сам я прийшов до того без підготовки. Шкіл не кінчив, української культурної інституції ані не видів. З читання і з потягу до торговлі взявся вести український бизнес. З початку не було майже нічого до продажі. 1918 року я застав в Америці на ринку „Пісні про Канаду і Австрію", Халдейсько-Єгипетський сонник, виданий в Коломиї, Листи Штіфа Табачнюка і кілька брошурок під такими заголовками як „Хмари-чари" і т. п. З нот у той час не було видано ще нічого. З рекордів було пару моло-русских козачків. Звійок до пяна не було ніяких.

А тепер за 10 років появилось на ринку так богато книжок, що один книгар навіть з тим ради собі дати не може.

Нот нема богато. Всего щось 10 видань. З того 8 це видання небіщика Андрейка. Рушту маємо видання чужих, добрих і гірших. Бо не можна сподіватись, щоб якийсь там містер „Кетс", „Каммен", чи „Гібру Побліщінг Компані" дбали про українську пісню. Вони видають на бизнес і мають бизнес.

А коли хочемо мати добру українську пісню, то мусимо закотити рукави і самі взятися до видавництва.

Щож до рекордів то тепер їх вже не бракує. Також є добрі і недобрі. Я постарався, що квартет Кошиця співає тепер на рекорди і має контракт, на цілий рік. Те саме можна сказати про хор професора Гайворонського, паню Машир, Ділова тай инш. І дальше всіма силами стараюся щоб виперти всяких шарлятанів.

Із звійками на пяно то на разі Січовий Базар має на українські звійки монополь. До того ще жидики і другі рук не пхають, бо ще є за мало покупців на звійки. Не всі можуть мати пяна. Доси маємо 62 українські звійки на пяно. Критики на них ще не було. Як хто має, хай напише на адресу редакції, викаже похибки, а я радо справлю.

Не треба критись під псевдонім, коли маєте щось сказати, що принеслоб Україні користь, бо тут поліцман за критику не замкне. Дивімся тверезо. Закочуймо самі рукави до праці. Видаваймо українські культурні твори самі і самі берімся їх ширити.

Подбаймо, щоб в кождій місцевости, де є Українці, була своя торговля, чи то під назвою „РАЗАР" чи як там та щоб в-тім Базарі крім рекордів були також книжки і ноти. Хто не хоче тримати українських книжок, в того не купувати і рекордів. В той спосіб змусимо його продавати і менше заробкові річи, а зате більш корисні.

Мирон Сурмач,
Ню Йорк, Н. Й.

—o—

ЯК ВИКРУЧУВАТИСЯ ВІД ЖЕРТВ НА НАРОДНІ ЦІЛИ.

Написав проф. Повнофакт, котрий мало що не всьо знає.

Тепер всі і вся розбалакалися про жертви. Де не піди, де не поїдь, а все одно і то саме почуєш: Складайте жертви тай жертви. Кажуть, що се на потерпівших від повені. Що воно дійсно треба помочі, що там в краю біда, я не перечу, але мені одно в голові сидить і я передумую над способами, якби то помогти людям таки тут на місци, а властиво думаю, якби то викручуватися нашим людям від жертв і тим самим тих кілька долярів, що мають дати для Старого Краю, обернути на кілька ґальонів „муншайну". Способи сі от такі: попиваєте „сильну з гіркою", закусуєте смачно, аж тут нараз дзвонить дзвінок або гримає хтось у двері. Ви вийшли, а то колектори збирають жертви на потерпівших від повені. Зажадайте від них оповідання про цілу історію повені, длячого до неї прийшло, котрі ріки виляли, котрі села потерпіли, богаті чи бідні, на кілько долярів є шкоди, кілько то золотих буде і т. д.

Коли колектори не вивяжуться добре, тоді питайте про тутешні справи: хто збирає, кілько вже зібрали, де посилають, і про подібні инші подробиці.

Се все повинно діятися на дворі, у фронтових дверях, якщо зимно. Коли бачите, що колектори вже синіють від зимна, ступають з ноги на ногу, тоді починайте про погоду, про прогибіцію, кажіть, що ви закликалиб їх до хати, але ваша супруга лежить хора (вона може бути пяна або й цілком здорова.

Вислід усього того буде надзвичайний. Колектори, зденервувавшись, підуть з нічим, а ви будете мати святий спокій на ціле ваше життя. Бо не тільки вони самі будуть оминати вашу хату, але й улицю, та ще другим скажуть про вас і ви останете на дальше шкаралупником, самолюбом і всяким иншим сотворіннем, тільки не чоловіком. Але ате будете мати спокій перед колекторами на потерпівших від повені, на Рідну Школу, сироти, інвалідів і тим подібні „витребеньки".

В ПОЛЬЩІ ШАЛІЄ КУЛЬТУРА...

В Польщі шаліє культура!
Там доля для ката понура:
приходу не має з нікуди,
такі рідкі там смертні засуди!

—o—

А хотяй в нетрах вязниць,
хотяй у льохах темниць
множество люду невинно страждає;
хотяй там голод і кнут
неодне життя убють;
хотяй що днини хтось з вязнів сконає, —
то отих знущань, тортур
„світ" не побачить крізь мур
і не почує, як в нишах підземних —
від передсмертних там мук
бє в стіни зойків відгук...
Стіна не видасть польських тайн тюремних.
І лиш за пару аж літ
вістка мов пташка злетить,
і шлях на Волинь та Галич оберне,
або до сініх Карпат,
що наш Олекса чи Гнат —
домів не верне з вязниці, не верне...

—o—

І певно! Пощо виступать прилюдно
з катом, з судових процедур всіх крамом,
коли є змога легко і безжмудно —
в „північним хлудку" покінчити з „хамом"!

Пощо давати світу видовище
і наражать на вістре язиків
Та проти себе роздувать огнище
мести та слухать обурення криків!

А так: Олекса й Гнат, що нехтували
ляцьку на „кресах місію" спасенну, —
тихо під муром палками дістали
і висунулись з тіл „у путь блаженну"...

Ніхто не бачив, не чув, то й не скаже —
бунтарі гниють, накриті землею —
уряд спокійний — мовчить племя враже
і... всьо в порядку, пане добродзею!

Всьо в Польщі — в порядку. Кат плаче,
що має там життя ледаче,
бо ляцьке чутливе сумління
не любить вже смерти видіння.

Тож Польщу Европа витає
і дружно при собі саджає
в достойнім народів Союзі,
щоб дати цим прояв... заслузі.

Спи-ж собі, Европо — безжурна,
Бо Польща — держава культурна!...

М. Кравс, Шикаґо, Ил.

НАЙНОВІЙШІ ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ СВОБОДИ:

ПЕРША КНИЖЕЧКА (Буквар) М. Матвійчука, Ціна .....40 ц.

ДРУГА КНИЖЕЧКА (Читанка для II. кляси). М. Матвійчука. Ціна .....45 ц.

БІБЛІЙНА ІСТОРІЯ, о. д-ра Я. Левицького, Часть I старий завіт; часть II новий завіт .....85 ц.

КОРОТКА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крипякевича ..... 50 ц.

Невдовзі маємо одержати

ТРЕТУ КНИЖЕЧКУ М. Матвійчука, котра є вже в друку.

Повисші книжки будемо висилати тільки за одержаннем належитости, а з огляду на їх низьку ціну ніякого опусту давати не можемо. — Замовленя слати на адресу:

„SVOBODA", 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК

ПОЗІР! NEWARK, N. J. ПОЗІР!

СТАРАННЯМ ТОВАРИСТВА „БУДУЧНІСТЬ" В НЮАРКУ

— відбудеться —

В НЕДІЛЮ, 18. ГРУДНЯ 1927

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

в память МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА В УКР. РОБІТНИЧІЙ ГАЛИ

57-59 BEACON ST., NEWARK, N. J.

Поч. точно о год. 7.30 вечер. Вступ 50 центів.

Хор-Тов. Будучність виступає в українських строях.

Громадянки і Громадяни! Товариство докладає всіх сил, щоби концерт випав як найліпше, тому приходіть всі і переказуйте другим, щоб відсвяткувати память **Михайла Драгоманова.** Не забудьте в неділю, 18. грудня. — Комітет. 292-3

$285 ПЯНО ЗІ ВСІМИ ЗВІЙКАМИ

СПЕЦІЯЛЬНО НА СВЯТА. ЗАЙДІТЬ ПОДИВИТИСЬ.

ЗВІЙКИ НА РІЗДВО ХРИСТ.

60. Во Вефлеемі $1.00
17. Небо і земля, коляда зі слов. 1.00
18. На небі зірка, коляда зі слов. 1.00
41. Бог предвічний, коляда зі словами 1.00
42. Христос Родився, коляда зі словами 1.25

НАЙНОВІЙШІ ЗВІЙКИ

48. Ой вишеньки, черешеньки (Перед заручинами) $1.00
49. Заручини 1.00
50. Українське Весілля, ч. I-ша.. 1.25
51. Українське Весілля, ч. II-га.. 1.25
52. Поправини, часть перша 1.00
52. Поправини, часть друга 1.00

Ті всі весільні за $5.00.

ПІСНІ І ТАНЦІ, ЯКІ ВИЙШЛИ ПОПЕРЕДНО:

19. Не пора, не пора, зі словами 1.00
20. Розлука, зі словами на 4 руки 1.00
21. Козачок, ролька по танцю .. .75
22. Рах, цях, цях, до танцю..... .75
23. На филях Дунаю, вальц ..... .90
24. Зазулька, вальц на 4 руки ... .90
25. Вечерниці, опера, часть перша 1.50
26. Вечерниці, опера, часть друга 1.75
27. Христос Воскрес 1.25
28. Согласно 1.25
29. Українські Відгуки, вальц ... .75
30. Там за тихим, за Дунаєм, пісня 1.00
31. Ой під гаєм зелененьким, брала вдова лен дрібненький ... 1.00
32. Ой піду я лугом, лугом 1.00
33. Любощі, вальц зі словами... 1.00
34. Реве та стогне, зі словами ... 1.00
35. Заповіт (Серед степу широкого) 1.25
36. Русалка, мазурка ..... .90
37. Як зачую коломийку, зі слов. 1.00
38. Ой чомуж я не такий, зі слов. 1.00
39. Ой видно село, пісня У. С. С. 1.00
40. Галичанка і О Україно 1.00
43. Гандзя, весела танкова пісня 1.00
44. Ревуха (Ой поїхав Ревуха), зі словами 1.00
45. Гречаники (Пішла мати на село) 1.00
46. Біду собі купила, та за свої гроші 1.00

Звійки висилаємо за готівку або C. O. D. — Хто пришле нам адресу властителя автоматичного пяна дістане календар на рік 1928 даром. Ціна календаря 30 центів.

Хто з Українці на провінції або в Ню Йорку хоче купити пяно, защадити 200 долярів і дістати в презенті звійки Сурма, хай пише до нас по інформації. Замовлення на звійки, рекорди, книжки, календарі, і по повний катальоґ пишіть на адресу: 191—

SICHOWY BAZAR,
SURMA BOOK & MUSIC CO., Inc.,
103 AVE. A., NEW YORK, N. Y.
(Між 6-ою а 7-ою вулицею).

„ЦАРІВНА"

ПОВІСТЬ
написала ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА
Ціна $2.00.
Можна набути в Книгарні „Свободи"
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ДІЙСНА НОВИНА ДЛЯ УКРАЇНЦІВ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

НАЙНОВІЙШІ КІНЕМАТОҐРАФІЧНІ КАРТИНИ

(MOVING PICTURES)

З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ В ГАЛИЧИНІ, ВКЛЮЧАЮЧИ ПОСЛІДНУ ПОВІНЬ, БУДУТЬ ВИСВІТЛЕНІ В СЛІДУЮЧИХ МІСЦЕВОСТЯХ:

СУБОТА, ДНЯ 17-ГО ГРУДНЯ 1927 РОКУ
В УКРАЇНСЬКІЙ НАРОДНІЙ ГАЛІ,
101 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Початок о год. 7-ій вечером.

НЕДІЛЯ, ДНЯ 18-ГО ГРУДНЯ 1927 РОКУ
В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ,
НА STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J.
Початок о год. 7-ій вечером.

СУБОТА, ДНЯ 24-ГО ГРУДНЯ 1927 РОКУ
В ГАЛІ УКР. ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ,
334-336 E. 14th STREET, NEW YORK, N. Y.
Початок о год. 7-ій вечером.

НЕДІЛЯ, ДНЯ 25-ГО ГРУДНЯ 1927 РОКУ
В УКРАЇНСЬКІЙ КАТОЛИЦЬКІЙ ГАЛІ,
CHESTNUT STREET, YONKERS, N. Y.
Перша вистава о год. 4-ій пополудни, друга о год. 7-мій вечером.

В Нюарку, Н. Дж., і Пасейку, Н. Дж., на домагання публики влаштуються другий раз вистави; час буде проголошений пізнійше.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДЯНИ! На цій виставі маєте нагоду побачити все, що найбільше моглоб вас зацікавити, колиб ви самі були в Галичині. 9000 футів фільми містять в собі поверх 100 ріжнородних сцен. Деякі сцени представляють найбільш веселий час в літню пору, чаруючий своєю красою роскішний видокруг урожайного поля, на котрім женці жнуть жита та пшениці. Відтак побачите страшну повінь, ті самі поля і села залляті водою. Інші сцени представляють місто Львів, а в нім українські інституції — Український Національний Музей, котрий також містить в собі посмертну маску Тараса Шевченка. Могили Франка Бесарабової, Шашкевича і інших визначних Українців; хата Івана Франка, в котрій він жив і писав свої безсмертні твори; Український Львівський Театр Йосифа Стадника, гра славних артистів у фрагментах оперет: „Запорожець за Дунаєм" і „Княжна Цирківка", також Наддніпрянський Театр і його артистична вистава. Сотки хлопців і дівчат в одностроях виконують лугові вправи на леваді. Це все лише мала частина з многих надзвичайно цікавих річей. 292

ДЛЯ БРАТІВ, СЕСТЕР, ШВАҐРІВ І БЛИЗШИХ СВОЯКІВ

Отвираються двері на приїзд в Америку на звичайну квоту; голоситись сейчас до нас; сотки хліборобів, купуючих шіфкарти в наших бюрах, приїзджають на протязі цього й слідуючих місяців.

ДОЛЯРИ НА РІЗДВО І НОВИЙ РІК

посилаємо найтаньше і найскорше. Міліони долярів переслали ми

БЕЗ ОДНОГО ЦЕНТА СТРАТИ

для наших клієнтів. Хочете продати або подарувати грунт в краю чи тут, купити фарму, дім або бизнес, особливо лоти і дім на

Новій Україні

недалеко Ню Йорку, між Плейнфілд й Ню Бронсвік, Н. Дж.

Хочете прилучитися до збірної прогульки Українців до краю, котрі виїзджають 24. марта 1928 з Ню Йорку

КОРАБЛЕМ LEVIATHAN

голосіться до звісної з її солідности в Америці і Старім Краю

АМЕРИКАНСЬКО УКРАЇНСЬКОЇ ІНСТИТУЦІЇ ДЕ ВИГІДНІЙШЕ:

THE GLOBE SERVICE CORPORATION

30 E. 7TH STREET, NEW YORK, N. Y. або 329 SO. 4TH ST., PHILADELPHIA, PA.

ЗАВІДАТЕЛІ БЮР:

Теодор І. Грицей — і — Василь Загаєвич

ВЕЛИКИЙ ВИБІР ҐРАМОФОНІВ ВІВА ТОНАЛ
КОЛОМБІЯ

Віва-Тонал Колюмбія фонограф милий і для ока і уха. Він вносить артистичну музику до кождої кімнати. Кабінет є брунатного маганового дерева, богато і красно викінченого в красні цвіти над дверми, котрі засуваються. Мотор є о трох спружинах, найліпший уліпшений спосіб, від чого нема шуму, легко до оперовання; та послужить многі літа.

Додаєсь до цілости Віва-Тонал руку і Віва-Тонал № 15 репродусер. Дванайцять-цалева плита є покрита зеленим плюшом. Всі можливі річи є нікльовані. Дається рівнож чотири альбуми на рекорди.

Повисше представлений модель є 36 і пів цаля високий, 32 і три четверті цаля широкий і 21 цаль глубокий.

Маємо на складі ріжного рода ґрамофони передовсім середнього ґатунку. Всі наші ґрамофони є гарно і чисто викінчені, відзначаються дуже добрим тоном. Як рівнож маємо скрипки, мандоліни, бенджо, юколейлі, українські рольки для пяна. Отже коли Ви потребуєте якої річи, котру ми маємо на складі, то просимо удаватись до нас, а ми всіми силами будемо старатись Вас як найліпше задоволити.

Ми продаємо за готівку як рівнож даємо на легкі сплати.

НАЙНОВІЙШІ УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ

10-ЦАЛЕВІ РЕКОРДИ ПО 75 ЦНТ.

27110F Рождество Твоє, Христе Боже. — К. Кристюк.
Йордан. — К. Кристюк, барітон.
27111F Лихо — Е. Жуковський, барітон.
Пів правди. — Е. Жуковський, барітон.
27112F Як я добрався до Америки. — М. Данченко.
Потпури з українських пісень. — М. Данченко.

12-ЦАЛЕВІ РЕКОРДИ ПО $1.25.

70005 Празник, — Орхестра Гуменюка.
70002 Весілля, Ч. І. і ІІ. — Орхестра Гуменюка.
63005 Весілля (польська), — відограла Орх. Гуменюка.
70004 Хрестини, Ч. І. і ІІ. — Орхестра Гуменюка.
70001 Христос воскрес і Согласно, — М. Зазуляк.
70003 Вірую і Отченаш, — М. Зазуляк, барітон.
70000 Бог предвічний, Ч. І. і ІІ. — М. Зазуляк.

10-ЦАЛЕВІ РЕКОРДИ ПО 75 ЦНТ.

СПИС РЕКОРДІВ ЖУКОВСЬКОГО

27107 Пише мені жінка / Початок кінця
27106 Коло гаю походжаю / Ой ти дівчино
27105 Їзда на європляні
27101 Розвід
27809 Майкові троблі
27096 Що найшов, то твоє
27093 Школярі (дуже комічна)
27092 Родимий краю
27090 Молотник. — Змарнів я.
27086 Ой не шуми, луже / Чорні очи як терен
27083 Що грубе, то добре / Зрадниця
27082 Лист з краю
27080 Снятинська коломийка / Ой поїхав мій миленький
27077 Сійся родися на щастє на здоровле / Пішла мати на границю
27076 Ой піду я лугом, лугом / Ой мати, мати москаль в хаті
27074 Відси гора звідси другая / Там на горі крута вежа
27072 Старість не радість / Не женися, сину
27065F Борщик з грибами / Заграли, заграли
27059F Коза дереза / Велика память
27057F Соколи, соколи / Ми Гайдамаки
27053F Ой поїхав дід на раки / Ой дриґ-дриґ
27048F В хаті свекрухи / Ковалівна
27047F Молода на відході / Віват, пані свахи
27042F Премудрий Соломон / Катерина моя
27041F Жінку не цілуй / Ой чи ти, чи не ти запаску згубила.

Л. МЕДОВ, тенор.

27081 Стоїть гора високая / Пусти мене, мамо
27066 Ой не світи місяченьку / Ой іду, ой іду
27036F Ой не ходи, Грицю / У сусіда хата біла
27051F Дівка в сінях стояла / І шумить і гуде
27044F Ой продала дівчина курку / Солоха
27043F Дід рудий, баба руда / Ерцем-перцем, три дочки

МИХАЙЛО ЗАЗУЛЯК, барітон.

27109 Розлука / Повій, вітре, на Вкраїну
27108 Як почуєш в ночи / Ой зійди, зійди ясний місяцю
27075 Не пора / Гей, Січ іде
27002F Ще не вмерла Україна / Марселеза
27036F Туман яром котиться / Тихо, тихо Дунай воду несе
27034F Зелена рута, жовтий цвіт / Пропала надія

В. ДІЛОВ, бас.

27097 Серенада Шевченка / Гетьмане
27073 Ой Дніпре мій, Дніпре / Чи є в світі молодиця

О. К. КІРСТЮК, барітон.

27103 Кучерява Катерина / Біду собі купила

ВЕСЕЛІ ПОЛТАВЦІ.

27102 Ой я весела до дому іду / Сватання

СПИС РЕКОРДІВ ГУМЕНЮКА.

27104 На сінокосі / Козак тропак
27100 Думка, коломийка
27098 Гоп, вальс. Присюди
27094 Забава в стодолі
27091 На відпуст до Почаєва
27089 Вальс „Бандура"
27088 Хотіла мене мати / Гусар гуси зганяє
27087 На весіллю під хатою, Орх. / Ой там за лісом, Хор і орх.
27085 Ой піду я зіхер віхер / Український „ту степ"
27084 Ой козаче білоусий / На весіллю при вечері
18082 Заручини, (польська)
27079 Придане / Пересувини
27078 Танець під вербами / Грай, або гроші віддай
27071 Чабан і Гуцулка
27070 Поправини (на 2 сторони)
27055F Заручини / Вінкоплетини
27054F Рах цях-цях / Гамай кицю
27050F Гоп, Марку, покинь сварку / Ой вишеньки, черешеньки
27049F Бим-Бам (полька) / Від кутика до кутика

УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА.

27064 Вся родина на весіллю / Танцюйте, молодички
27063F Як ся маєш Маринко, полька / Українська мазурка
27046F Дідунь, полька / Хлопці, не зівайте, полька
27045F Сільські дівчата, полька / Щаслива жінка, полька
27040F Серед цвітів, вальц / Французька полька
27035F Українська полька / Український гопак

МУЗИКА ДО ТАНЦЮ.

27000 Коломийка / Український гопак
27025 Самохід, полька / Варят, полька
27030 Український вальс / Полька, Стася
27040 Серед цвітів, вальс / Французька полька
27045 Сільські дівчата, полька / Щаслива жінка, полька
27046 Дідунь, полька / Хлопці не зівайте, полька
27063 Українська мазурка / Як ся маєш Маринко, полька
27064 Танцюйте, молодички / Вся родина на весіллю

РОСІЙСЬКІ І ПОЛЬСЬКІ ТАНЦІ.

20086 Полька стрелочок / Как поживаете, полька
20093 Роза, полька / Опять на родіну, мазурка
20095 Косово, вальс / Відеці поета, вальс
20103 Ноч любви, вальс / Віддайте мені мінути
20105 Тоска по родині, марш / Марш, Порт Артур
18017 Під мостом Варшави / По нашому, полька
18172 Весілля у Вітоса / На лево од божеціна
18187 Хлопський краковяк / Масек в корице, оберек
18177 Ку-ку, вальц

При замовленню просимо подати число рекорди. Всі замовлення посилати на понизшу адресу:

HOLOWATY'S MUSIC SUPPLY
703 FAIRMOUNT AVENUE, PHILADELPHIA, PA.

УКРАЇНСЬКА ҐЕНЕРАЛЬНА АҐЕНЦІЯ В ШИКАҐО

Купуєте або продаєте дещо, зайдіть до нас. Одержавши фахову пораду не ошукаєте себе, а купите або продасьте добре.

Контролюємо абстракти, робимо кльозунґи при купнах. Також всілякі документи, контракти, морґечі, діди. Інсуренс і всякі нотаріяльні посвідчення. Шіфкарти з Америки і до Америки. Старокраєві справи — всякі краєві документи.

Посилаємо гроші до краю в американських долярах — дешево, скоро, під ґарантією — на жаданне телеґрафічно.

Заходіть або пишіть на адресу: 198—

MICHAEL KLEM, 2016 W. CHICAGO AVE., CHICAGO, ILL

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ФИЛАДЕЛДІЯ, ПА.

Жертви на Дім Інвалідів, зібрані на обіді у гром. Грицеїв у Дні Подяки.

На внесок п. В. Загаєвича з Ню Йорку зложено на обіді у гром. Грицеїв на Дім Інвалідів у Львові $20.00.

Зложили: В. Загаєвич, Ню Йорк $5.00; Др. Мищуга $3.00; по $2.00: ред. Лотоцький, Т. Грицей, Й. Грицей, п. Е. Ґібонс Роспонд; по $1.00: О. Грицей, Др. В. Левицький, Др. Клодницький, п. Собол.

Разом $20.00.

Сек.

БОФАЛО, Н. Й.

Збірка громадян у Бофало, Н. Й., на потерпівших від повені.

Українці у Бофало не полишилися позаді других українських кольоній і зложили $203.31 на потерпівших від повені, які переслали до „Обєднання". Збіркою занявся комітет, до якого належать: Петро Нагірний як голова, Евстахій Дідур, касієр, Іван Сидорович, секретар і як контрольори С. Тришлівський, П. Сукмановський і І. Сметанський.

На лісту П. Нагірного, М. Левицького і Т. Кушки зложили: по $3.00: І. Когут; по $2.00: Т. Кулика, І. Блідий, В. Хруник, П. Волотка, І. Ґрех, К. Вальницька, В. Леськевич, М. Левицький, М. Сохан; по $1.50: Д. Горошко; по $1.00: Т. Сторожук, С. Скрип, В. Плахта, М. Блакита, Т. Глинський, П. Паньків, Ю. Сигловий, М. Бурштинський, І. Кордупель, Г. Бумбар, Ю. Грицик, Ю. Круцько, Н. Мазурчак, М. Кавалір. Разом $36.50.

Зібрали Теодор Новосадний Антін Смерека і Василь Горгота: К. Мариняк $5.00; К. Евстахій $3.00; по $2.00: Т. Новосадний, Й. Рудик, П. Савчук, М. Хомин; Т. Слободзян $1.50; по $1.00: В. Дисик, М. Савчук, М. Лютий, Д. Тарасовський, Т. Новосадлий І., С. Хлужт, А. Смерека, Т. Новосадлий ІІ., П. Левандюк, Е. Станкевич, В. Миськів, В. Олексюк, О. Гливка, В. Макух, К. Коновалчук, С. Град; по 50 ц.: О. Фіґель; по 25 ц.: К. Офінович. Разом $35.25.

Зібрали Петро Макара й Семен Семак: по $1.00: П. Макара, С. Семак, М. Виростко, С. Мовчан, Ю. Бешіт; по 50 ц.: М. Гаскін. Разом $5.50.

У церкві св. Николая при дверях зібрано $49.76; і о. О. Пристай дав $1.00.

Зібрали Максим Левицький, Петро Нагорний і Г. Дисик. По $3.00 зложили: П. Драбик, В. Будник; по $2.00: А. Ґрех, С. Ковальський, І. Головатий, С. Кушка, І. Сметанський, Н. Гудимка, В. Форостий, Г. Цьопек, П. Кіналь, С. Рудий, Д. Колотило, І. Вербовський, Ф. Гуменюк, Т. Козіна, Л. Качор, Д. Стефанюк, І. Самуляк, М. Дульнявка, С. Боднар, П. Судин, Г. Дисик, Н. Пундяк, І. Макітра, С. Заремба, В. Кордуба, Й. Заремба, М. Матвійків; по 50 ц.: Семчина, В. Плекан, В. Рудик. Разом $36.50.

Дім Нагорних $6.00; Я. Яковенко $5.00; по $2.00: О. Макух, І. Горгота, М. Вітровий, М. Ференц, Н. Купчак, П. Сторожук; по $1.00: В. Горгота, П. Сукмановський, Е. Дідур, С. Макух, П. Левкуц, К. Дідур, І. Сидорович, Г. Плотиця, Г. Леськів, С. Юзвяк, І. Лаптута, С. Пришлівський, В. Гупкович, І. Ференц, А. Макогон, І. Дисик. Разом $39.00.

БАНКИТИР УМЕР

комедія з сільського життя на три дії.

Виступає в сій штуці 14 осіб. Ціна 35 центів.

Замовлення слати до книгарні „Свободи".

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

УЩАСЛИВІТЬ СОБІ РІЗДВЯНІ СВЯТА НАДЗВИЧАЙНЕ!

Повисше знаменитої якости ПЛЕЄР ПЯНО

лишень **$375.00** Легкі сплати

$2.00 Так легкі, як тижнево, ми привеземо сей гарний інструмент аж до вашої хати.

ДАРОМ! Стілець, Накривало і Рольки.

Воно виплатиться вам купувати

У СТАРІМ І ПЕВНІМ СКЛЕПІ НА ОДНІМ МІСЦІ 16 ЛІТ.

Отворено вечерами.
ВІКТРОЛІ—РАДІЯ—ПІЯНА

EUROPEAN PHONOGRAPH Co.
10th ST. & AVE. A, NEW YORK.
Отворено вечерами.

НА РІЗДВО

ХРИСТОС РОДИВСЯ, коляда на фортепян, зложив Д. Січинський .... 75 ц.
КОЛЯДИ І ЩЕДРІВКИ на Різдво Христове і Богоявленне, з додатком пісень страстних, воскресних і инших пісень церковних .... 35 ц.
ПОЧТОВІ КАРТКИ .... 5 ц.
ЛИСТОВИЙ ПАПІР з віршами на Різдво .... 10 ц.

Замовлення разом з належитістю слати до:

„SVOBODA"
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

СТІННІ КАЛЄНДАРІ на рік 1928

ВЖЕ ВИЙШЛИ З ДРУКУ.

Маємо на складі 30 ріжнородних календарів на 1928 рік. Календаріюм друкований по українськи, свята означені червоними буквами.

Ціна за один календар 30 ц. з пересилкою, а 4 за доляра.

Шторникам, аґентам ідля тих, що хотять занятися продажию календарів, висилаємо даром спис стінних календарів по гуртовій ціні. За попереднім надісланнем $5.00 вишлемо 30 штук оказових календарів, щобисьте оглянули, а опісля замовляли більше число. Замовлення посилайте на адресу: 244—

UKRAINIAN BAZAR,
168 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.

РЕВМАТИЗМ

Червонохресний Нирковий Пластер Усуває Швидко Біль

Визбутися гострих як ніж болів та безконечних терпінь, що їх завдає Ревматизм — того бажають недужі. І можна визбутися. Приложіть тільки Джансона Червонохресний Пластер до болючого місця. Подив і радість огорнуть вас ізза скорої помочі, яку приносить майже негайно.

Він огріває і вспокоює болючу часть тіла, припиняє всі болі, поконує запалення і проганяє наболілість та опухлину з мязів та суставів. Він лагідно масажує мязи за кожним рухом тіла, а його медицина постійно проникає крізь шкіру в тканини тіла.

Не наражуйтеся на Ревматичні муки ані оден день більше. Можете дістати скору, певну поміч в найближчій аптиці, як зажадаєте Червонохресного Ниркового Пластеру на червоній фланелі.

ДІТОЧІ ТЕАТРАЛЬНІ КНИЖКИ:

МАЛИЙ ТРАҐІК (5 осіб) .... 10 ц.
СЛІДАМИ ТАРАСА (8 осіб) .... 10 „
РУСАЛКА ДНІСТРОВА (7 осіб) .... 10 „
РІЗДВО МАРУСІ (6 осіб) .... 10 „
КОЗАЦЬКІ ДІТИ (8 осіб) .... 10 „
ДІТОЧЕ СВЯТО (7 осіб) .... 10 „
ЗБИТОЧНИК (4 осіб) .... 10 „
ТАРАС ДИТИНА (10 осіб) .... 10 „
СОНЯШНИК (9 осіб) .... 10 „
КОНИК СТРИБУНЕЦЬ (5 осіб) .... 10 „
ЛІСОВА КАЗКА (12 осіб) .... 10 „
СУД СВ. НИКОЛАЯ (10 осіб) .... 10 „
ВІНОК НА МОГИЛУ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА (8 осіб) .... 10 „
ВЕЧІР СВ. НИКОЛАЯ (11 осіб) 15 ц.

Замовлення і гроші слати до:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ. УВАГА!

Отсим повідомляємо
НЮАРСЬКУ ГРОМАДУ
— що —
В СУБОТУ, 17. ГРУДНЯ 1927 Р.
буде виставлена
СМІШНА КОМЕДІЯ

ТРІЙКА ҐІЛЬТАЇВ

В УКРАЇНСЬКІМ РОБ. ДОМІ
57-59 BEACON ST., NEWARK, N. J.

Початок о год. 8-ій вечер.

По представленню
БАЛЬ

292-3 **Комітет.**

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ІРІ, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 40, повідомляє, що річний мітінґ відбудеться дня 18. грудня, в неділю, о 3-ій год. пополудни, в гали під ч. 908 Гесс Евню. Проситься членів прийти, бо буде вибір уряду на 1928 рік. Старий уряд здасть справозданне з 1927 року. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости. Не явившийся член на сей мітінґ заплатить кари 1 дол., а урядник 2 дол. Просимо членів привести нових членів. — В. Юрчан, предс.; І. Паробій, кас.; Й. Вітковський, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 4, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в суботу, дня 17. грудня, в Нар. Домі, 72 Морріс ул., точно о годині 7.30 вечер. Просимо членів явитись в означенім часі, а довгуючих просимо вирівнати свої залеглости. Будуть роздані календарі на рік 1928. — Йосиф Крайник, предс.; Василь Глива, кас.; Семен Кусень, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. Уряд Тов. ім. Івана Франка, від. 103, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в суботу, 17. грудня, в гали парохіяльній. Порядок мітінґу слідуючий: Звіт урядників за 1927 рік, звіт контр. комісії, вибір уряду на 192 8рік. Довгуючі члени зволят виповнити свої залеглости, щоби можна замкнути рахунок з кінцем року. Члени, котрі ще не зложили жертви на Сиротинець, повинні зложити на сім мітінґу і піти слідами других відділів. Не присутний член на тім мітінґу буде караний 1 дол., а урядник 2 дол. — Д. Борис, предс.; Ів. Пунько, кас.; В. Колодрубець, секр.

ЦЕНТРАЛІЯ, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 90, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, дня 18. грудня, о год. 2-ій попол., в гали церковній. Обовязком є кождого члена вирівнати свій довг. На випадок непослуху буде члена караний після статута. — І. Лупацій, предс.; Мих. Михайлечко, кас.; І. Чепа, секр.

НЕСКЕҐОНІНҐ, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 231, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, дня 18. грудня, в 2-ій годині попол., в Укр. Нар. Домі. Проситься всіх членів явитись на означений час; не явившийся член заплати 1 дол. кари, а урядник 2 дол. Проситься всіх членів, щоби вирівнали свої вкладки. — Р. Чолій, голова; Ю. Новик, кас.; В. Луцишин, секр.

ҐЕЙЗЕЛТОН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 85, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що звичайний мітінґ відбудеться в неділю, дня 18-го грудня, в 1-ій год. попол., в гали церковній, 74 N. Laurel St. Кождий член обовязаний явитися, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости. Членів котрі ще не зложили жертви на Сиротинець, просимо зложити сего мітінґу. Будемо принимати без вступного нових членів. Не явившийся член на тім мітінґу заплатить кару після ухвали. — О. Шараварко, предс.; М. Процько, кас.; О. Костюк, секр.

МАГАНОЙ СИТІ, ПА. Тов. Запорожська Січ, від. 305, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, дня 18-го грудня в гали парафіяльній. Проситься всіх членів прийти на мітінґ, бо є важні справи. Буде справа Сиротинця при У. Н. Союзі, справозданне за минулий рік і вибір уряду на 1928 рік. Не явившийся член на той мітінґ заплатить кару 2 дол., а урядник 4 дол. — Уряд Товариства.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Сестр. Любов, від. 177, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів і членкиць, що річні збори відбудуться дня 18. грудня, в неділю, точно о год. 2-ій попол., під ч. 45 Pilgrim St. Хай кождий член і членкиця зрозуміє річні збори і прибуде на час. Уряд здасть справозданне за 1927 рік. Будуть також другі важні справи. Довгуючим членам пригадується, щоби виповнили свій довг. Обовязком є кождого члена і членкиці приєднати нових кандидатів. Не явившийся член або членкиця заплатить 1 дол. кари, а урядник 2 дол. — Стефан Саска, предс.; Волод. Рекрут, секр.

САВТ БЕТЛЕГЕМ, ПА. Відділ 288 повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, дня 18 грудня, точно о год. 2-ій попол., в гали українській, Трета і Карбон ул. Проситься усіх місцевих і позамісцевих членів прийти на мітінґ, бо буде вибір уряду на 1928 рік. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть сусендовані. Не явившийся член заплатить кари 1 дол., а урядник 2 дол. Рівнож пригадується членам, що календарі вже є, тому кождий член має принести гроші за календар. — Василь Підгайний, секр.

ТАВНТОН, МАСС. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 122, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться дня 20. грудня, о годині 2.30 пополудни, в гали Товариства, 14 Maple Ave. На той мітінґ має кождий член і членкиня явитися. На мітінґу уряд здасть справозданне, по чім наступить вибір уряду на 192 8рік. Є дуже важні справи, котрі мусять бути полагоджені на річнім мітінґу. Не явившийся член заплатить кари 50 ц., а урядник 1 дол. — К. Сідзінський, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ в спадковій справі Василя Шваліка, родом з Ілавча коло Теребовлі, а котрий має перебувати в Detroit, Mich. Хто би про него знав, або він сам, нехай зголоситься на адресу: 290-2
АВГУСТИН СТАХІВ,
30 East 7th St., New York, N. Y.

НА ПРОДАЖ ФАРМА, 75 акрів, дім на 8 кімнат, стайня для коров, вся машинерія. Ціна $2.800, готівкою $1,500, решта на сплати. Голоситися до:
JOSEPH PLECAN,
R. F. D. 3, Box 77, Colchester, Conn. 290-3

ПОШУКУЮ мого односельчана Николу Іваничука, син Юрка, із села Карлова, пов. Снятинського. Хто би про него знав, або він сам, прошу зголоситись на адресу: 292-3
Д. ІВАСЮК,
338 E. Park St., Toledo, Ohio.

ПОШУКУЮ ДЯДЬКА
Ваврика Запаржоний, має перебувати в Bethlehem, Pa. Хто би про него знав, або він сам, прошу зголоситися на адресу: 291-3
PETER LADNIUK,
380 E. 8th St., Apt. 25, New York City.

ВДОВЕЦЬ ПОШУКУЄ ВДОВИ
до заряду дому. Ласкаві зголошення прошу слати на адресу: 291-3
PETER LADNIUK,
380 E. 8th St., Apt. 25, New York City.

НА ПРОДАЖ або до винайму фарма 270 акрів в Connecticut, близько Rockville, 150 акрів ліса, решта орне поле і пасовиско, дім 9 кімнат, 2 вел. барни і другі забудовання, 25 хвиль до кари, близько стейтової дороги. Ціна $5,500, готівкою $2,500, решта на легкі сплати. Голоситися: **S. J. Lapchak, Apt. 61, 657 Cauldwell Ave., Bronx, N. Y.** Tel. Lackawanna 3700 292—

НА ПРОДАЖ гросерня і делікатесен, в українській дільниці, бізнес добре вироблений, тижневий торг 600 долярів, „ліс" на 3 роки; при шторі є фамілійне помешкання. Ціна $2,400. Продається з причини обтяження працею. Добра нагода для Українця. Голоситись до: 292-5
SURMA BOOK & MUSIC CO.
103 Avenue A, Bet. 6th & 7th Sts., New York, N. Y.

П О З І Р!
Одержавем свіжу краєву
БРИНДЗЮ
Висилаю почтою або експресом за надісланнем належистости або на C. O. D. в бочівках по 10 фунтів по 52 ц. фунт, бочівки 43-фунтові по 48 ц. фунт; для склепів 20% опусту. 284-
GEO. MYCHUDA,
1525 Newport Ave., Northampton, Pa.

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!

17-го, 24-го, 26-го і 31го грудня с. р.

піде **НА ВИПРОДАЖ** призначена скількість **РЕКОРДІВ, РОЛЬОК** до пяна і **КНИЖОК**, всьо по зниженій ціні. Рекорди, що коштують всюди по 75 ц., у нас дістанете від 20 до 65 цнт. за штуку. 292,8

F. P. CIRKA
145 CHURCH STREET,
WOONSOCKET, R. I.

Др. Б. ТРОЙ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНТИСТ

49½ FIRST AVE., cor. 3rd ST.
NEW YORK, N. Y.

Роботу виконує солідно. Уміркованi оплати. Платити можна ратами Через 10 літ знають мене за пильне виконування механічної роботи в обсягу дентистики. Оглядини при помочі лучів Рентгена (X-Ray) даром.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРІНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНЕМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

ІВАН ДУЧИНСЬКИЙ
УКРІНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В YONKERS І ОКОЛИЦЯХ.

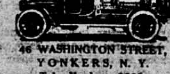

46 WASHINGTON STREET,
YONKERS, N. Y.
Tel.: Yonkers 3002.
Res. Tel. Nepperhan 1119.

F. RAY COMSTOCK І MORRIS GEST
мають честь предложити нову виставу
БАЛІЄВА
CHAUVE-SOURIS
COSMOPOLITAN THEATRE
Columbus Circle & 59th St., New York
Попул. Попол. Ціни в Четв і Суботи.
Послідна вистава 17-го грудня
Відтак в San Francisco, Curran Theatre Грудня 26-го.

Др. А. Л. СИЗАР.
Доктор і Хірург, Спеціяліст у всіх хоробах і операціях від очий, ух, носа і горла. Найновійша метода діягнози і курації.
127 E. 84th ST., NEW YORK, N. Y.
межи Park і Lexington Aves.
Години: 10. до 12. рано, 6. до 8. вечер
Неділі 10. до 1. пополудни.

ДОМИ — ФАРМИ'
СОТКИ ДОМІВ, фарм і інтересів на продаж або в заміну.
В ПОСЛІДНІМ РОЦІ продали ми домів і иншого на загальну суму $325,900.00
ВСІ НАШІ КЛІЄНТИ вповні задоволені з нашої услуги.
Хто хоче скоро продати, купити, заміняти свій маєток, хай голоситься до нас.
Ідіть там, де дістанете скору і чесну услугу.
V. BOHACHEVSKI,
Real Estate Broker,
4233 Germantown Ave., Phila, Pa.

Established 1920
СКЛАД НАЙЛУЧШОГО 100% ПІРЯ

Гусяче правдиве, імпортоване і власного виробу — піре, дерте, ціле і мох, качаче ціле і мох, — готові подушки власного виробу; DMC нитки; стемповані річи; срібло Roger's; свердри; полотна на покривала; капи; ножиці і много инших річей до домового ужитку. — Все найліпшої якости і ґарантоване. Пишіть по безплатний ілюстрований каталоґ до:
THE LIBERTY MDSE SALES CO.,
P. O. Box 152, Sta. D., New York City.

ХОЧЕТЕ БУТИ НЕЗАЛЕЖНИМ?

БЕРІТЬСЯ ДО БИЗНЕСУ АБО ІДІТЬ НА ФАРМУ.

У нас є ріжні фарми, де Німці доробилися майна.

Також ґросерні, бучерні, ресторанти та готелі. Порада даром. 283—

Гроші на морґечі від $500 до $100,000.

A. C. PLECKO & CO.
CONTRACTORS, BUILDERS AND SPECIALTIES
REAL ESTATE, LOANS, INSURANCE, RENTING
2057 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.
Phone Canal 6044.

ІТАЛІЙСЬКІ ГАРМОНІЇ.

Виробляємо і спроваджуємо ріжні першої кляси ручно роблені Італійські ГАРМОНІЇ, найліпші у світі. Десять літ ґарантії. Наші ціни є низші від всіх инших. Безплатні інструкції для купуючих. Пишіть по даровий каталоґ.
RUATTA SERENELLI CO.,
1014 Blue Island Ave., Dept. 117, CHICAGO, ILL.

СТІННІ КАЛЄНДАРІ

на 1928 Р.

Найновійші Українські

стінні Календарі в 14-ох кольорах, календаріюм друкований по українськи, свята означені читким червоним друком.

"ЗАПОРОЖЦІ ВЕРТАЮТЬ З ПОХОДУ"— представляє Українське військо вертаючи з походу. Ціна за один .... 25 ц.
"СЕЛО НА УКРАЇНІ" — Гарний вид села зеленим гаєм поросло... а край села, діти з вінком коло Хреста. Ціна .... 25 ц.
"УКРАЇНСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ" — Типічне з'ображення весіля на селі. Ціна .... 25 ц.
"КОЗАК КОНЯ НАПОВАВ, Дзюба воду брала"—Чудовий вид української оселі з криницею під розцвитим безом, дівча напоює козакови коня. Ціна .... 25 ц.
"РІЗДВЯНА ВЕЧЕРЯ—КОЛЯДА"—Улюблений образ, представляє родину при вечері з гарно убраним деревцем. Ціна 25 ц.

5 КАЛЄНДАРІВ З ПЕРЕСИЛКОЮ ЗА $1.00

КАЛЕНДАРІ НА ТВЕРДІМ ПАПЕРИ.

Малий розмір так звані "ДЕ-ЛУКС" — Ріжні види і типи з України як: "Запорожці пишуть листа турецькому султанови, Ярмарок на Україні, Козаченьку куди йдеш?, В літню спеку на степу коло криниці і т. п. Ціна за один 15ц.

Маємо великий вибір загального змісту календарів, яких спис висилаємо на бажання. Для шторників і тих, що хотіли би занятися продажею даємо опуст. Всі замовлення адресуйте так:
KULYNITCH PRINTING CO.
418 E. 9th Street, New York, N.Y.

НАЙНОВІЙШІ ТЕАТРАЛЬНІ КНИЖКИ З КРАЮ.

ТАРИНА, трагедія у 5-ти діях (9 осіб), Дмитро Николишин .... 40 ц.
СОФІЯ ГАЛЕЧКО, песа з життя У. С. С. в трох діях (6 осіб), Микола Угрин-Безгрішний .... 30 ц.
ПОЦІЛУНОК ЮДИ, песа на чотири дії (5 осіб), С. Бела .... 50 ц.
МІЩАНИ, драма на 5 дій (28 осіб), Волод. Мартиневич .... 35 ц.
ГРІХИ МОЛОДОСТИ(превесела комедія на 3. дії (12 осіб), Володимир Мартиневич .... 25 ц.

Замовлення разом з належитістю слати:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.